

Türkiye'de dokuz büyük bölgede bulunan yaklaşık 70 kömür madeni işletmesinde çalışan 31 bin 200 işçi her an öle riskiyle yaşıyor. Önlem alınmadığı takdirde ocaklarda yeni kazaların da yaşanabileceğine dikkat çekiliyor. Bursa Mustafakemelpaşa Alpagut Köyü'ndeki kömür ocağında 10 aralıkta yaşanan grizu patlamasında 19 işçinin hayatını kaybetmesiyle gözler diğer maden ocaklarına çevrildi. Türkiye'de patlamanın yaşandığı işletmenin de içinde bulunduğu dokuz tane kömür havzası bulunuyor. Bu kömür havzalarında ise irili ufaklı yaklaşık 70 kömür ocağı var. Bu işletmelerin çoğunda gerekli denetimlerin yapılmadığı, acil bir durumda müdahale edecek arama kurtarma ekiplerinin bulunmadığı, gerekli tedbirlerin alınmadığı öne sürülüyor. Konuya ilişkin Maden Mühendisleri Odası 2008 yılında Türkiye'deki maden ocaklarının risk haritasını çıkararak, acilen yapılması gerekenleri bir rapor halinde Çalışma Bakanlığı ile Enerji Bakanlığı'na sunmuştu.

Acil önlemler alınmalı

Raporda, özellikle saha denetimlerinin yapılmasına dikkat çekilerek, işçilerin çalışma alanındaki risklere karşı bilgilendirilmeleri, kişisel donanımlarının uygun ve eksiksiz

olmasının sağlanması vurgulanmıştı. Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerekli yatırımlar yapılarak, gerekli risk analizlerin yapılması da talep edilmişti. Bakanlıkların, eksikliklerin giderilmesi için işletmelere caydırıcı yaptırımlar uygulanmasının istendiği raporda, çalışan sayısına bakılmaksızın tüm işletmelerde maden mühendislerin çalıştırmasının zorunlu hale getirilmesi vurgulanmıştı. Rapora göre risk taşıyan bölgeler ise şunlar: Zonguldak, Ankara, Kütahya, Manisa, Karaman, Balıkesir, Tekirdağ, Erzurum ile Amasya. Raporun üzerinden bir yıl geçmeden Bursa'daki feci kaza

yaşandı. Şimdi gözler raporda da dikkat çekilen bu risk bölgelerine çevrildi.

"Ellerimle teslim ettim"

Hazırladıkları raporu eski Enerji Bakanı Hilmi Güler'e kendisinin teslim ettiğini hatırlatan Mühendisler Odası Başkanı Mehmet Torun, "Raporla maden ocaklarına ilişkin riskli bölgeleri, olası kazaları, grizu patlaması, yangın, göçük, gazdan boğulma, zehirlenme ve bunun sonucunda birden çok ölüm olacağını vurguladık. Münferit kazaların değil toplu ölümler ve yaralıların olacağına dikkat ettik" dedi.

Raporda, işletmelerin,

mühendislik hizmetlerin ve projelerin denetlenmesini istediklerini hatırlatan Torun, Mustafakemelpaşa'daki maden ocağındaki patlamaya ilişkin yaşanan ihmalleri anlatarak şunları söyledi: "Maden mühendisleri denetimleri yapacaksa işverene bağlı olmamalı. Parasını işverenden aldığınız bir işi ne kadar denetleyebilirsiniz ki? 'Ben sizin işletmenizi kapatıyorum, durduruyorum' diyemezsiniz? Mühendisler ücretini ayrı fondan almalı."

"Risk taşıyan işletmeler var"

Yüksek risk taşıyan kuralsız ve denetimsiz çalışan birçok işletme

olduğuna dikkat çeken Torun "Yarın öbür gün buralarda da büyük kazalar olabilir. Bir an önce ulusal ölçekte acil bir eylem planı çıkarılmalı. Planda kazaların önlenmesi için gerekli risk haritaların çıkarılması. Tüm ocaklar için risk değerlendirilmesi yapılmalı. Çalışmada sakınca görülenler kapatılmalı. Bunların mutlaka yapmamız gerekiyor. Özellikle de kömür işletmelerinde. Çalışma ve Enerji Bakanlığı yetkilileri buralarda sık sık denetleme yapmalı. Bu işletmelerin büyük bir çoğunluğunda çok ciddi eksiklikler var" dedi.

BURHAN EKİNCİ

